

394L0045

N:o L 254/64

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

30.9.94

NEUVOSTON DIREKTIIVI 94/45/EY,

annettu 22 päivänä syyskuuta 1994,

eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon sosiaalipolitiikasta tehdyn sopimuksen, joka on liitteenä sosiaalipolitiikasta tehdyssä pöytäkirjassa (N:o 14), joka on liitteenä Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa, ja erityisesti sen 2 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾, noudattaa 189 c artiklassa määrättyä menettelyä⁽³⁾,

sekä katsoo, että

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteenä olevan sosiaalipolitiikasta tehdyn pöytäkirjan perusteella Belgian kuningaskunta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Irlanti, Italian tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Alankomaiden kuningaskunta ja Portugalin tasavalta (jäljempänä ”jäsenvaltiot”), jotka haluavat panna täytäntöön vuoden 1989 sosiaalisen peruskirjan, ovat tehneet sopimuksen sosiaalipolitiikasta,

mainitun sopimuksen 2 artiklan 2 kohdassa mahdollistetaan se, että neuvosto antaa direktiivein säännökset vähimmäisvaatimuksista,

kyseisen sopimuksen 1 artiklan mukaan yhteisön ja jäsenvaltioiden tavoitteena on erityisesti työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun edistäminen,

työntekijöiden sosiaalisia perusoikeuksia koskevan yhteisön peruskirjan 17 kohdassa määrätään muun muassa, että ”työntekijöille tiedottamista, heidän kuulemistaan ja osallistumistaan on kehitettävä tarkoituksenmukaisesti, ottaen huomioon eri jäsenvaltioissa voimassa olevat käytännöt”; ”tämä koskee erityisesti sellaisia yrityksiä tai yritysryhmiä, joilla on yrityksiä tai liikelaitoksia useissa jäsenvaltioissa”;

neuvosto ei jäsenvaltioiden välisestä laajasta yhteisymmärryksestä huolimatta ole voinut päättää ehdotuksesta

direktiiviksi eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta yhteisönlaajuisiin yrityksiin tai yritysryhmiin työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan varten⁽⁴⁾, sellaisena kuin ehdotus on muutettuna 3 päivänä joulukuuta 1991⁽⁵⁾,

komissio on sosiaalipolitiikasta tehdyn sopimuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti kuullut työmarkkinaosapuolia yhteisön tasolla yhteisön toimien mahdollisesta suuntaamisesta työntekijöille tiedottamisen ja heidän kuulemisen osalta yhteisönlaajuisissa yrityksissä ja yritysryhmissä,

arvioituaan tämän kuulemisen jälkeen, että yhteisön toiminta on suotavaa, komissio on kuullut työmarkkinaosapuolia uudelleen kyseisen sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti suunnitellun ehdotuksen sisällöstä, ja työmarkkinaosapuolet ovat toimittaneet komissiolle lausuntonsa,

työmarkkinaosapuolet eivät ole tämän toisen kuulemisvaiheen yhteydessä ilmoittaneet komissiolle halustaan aloittaa prosessia, joka voisi johtaa sopimuksen solmimiseen, sellaisena kuin siitä määrätään kyseisen sopimuksen 4 artiklassa,

sisämarkkinoiden toiminta sisältää yritysten keskittymisen, rajat ylittävien fuusioiden, yritysvaltauksien ja yhteisyritysten prosessin ja näin ollen yritysten ja yritysryhmien ylikansallistumisen; taloudellisen toiminnan sopusointuisen kehityksen varmistamiseksi on tarpeen, että useissa jäsenvaltioissa toimivat yritykset ja yritysryhmät tiedottavat niille työntekijöidensä edustajille, joita niiden päätökset koskevat, ja kuulevat heitä,

jäsenvaltioiden lainsäädännössä tai käytännössä säädettyjä työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyjä ei useinkaan ole mukautettu sen yksikön ylikansalliseen rakenteeseen, joka tekee näitä työntekijöitä koskevan päätöksen; tämä tilanne voi johtaa epätasa-arvoiseen kohteluun niiden työntekijöiden osalta, joita päätös koskee samassa yrityksessä tai samassa ryhmässä,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 135, 18.5.1994, s. 8 ja EYVL N:o C 199, 21.7.1994, s. 10

⁽²⁾ Lausunto on annettu 1 päivänä kesäkuuta 1994.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin 4 päivänä toukokuuta 1994 antama lausunto (EYVL N:o C 205, 25.7.1994), neuvoston 18 päivänä heinäkuuta 1994 hyväksymä yhteinen kanta (EYVL N:o C 244, 31.8.1994, s. 37).

⁽⁴⁾ EYVL N:o C 39, 15.2.1991, s. 10

⁽⁵⁾ EYVL N:o C 336, 31.12.1991, s. 11

on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhteisön laajuisissa yrityksissä tai yritysyhmissä työskenteleville työntekijöille tiedotetaan ja heitä kuullaan asianmukaisesti, kun heitä koskevia päätöksiä tehdään muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa he työskentelevät,

sen varmistamiseksi, että useissa jäsenvaltioissa toimivien yritysten tai yritysyhmiä työntekijöille tiedotetaan ja heitä kuullaan asianmukaisesti, on perustettava eurooppalainen yritysneuvosto tai otettava käyttöön muita tarkoituksenmukaisia menettelyjä työntekijöille tiedottamiseksi ja heidän kuulemisekseen ylikansallisesti,

tätä varten vaikuttaa tarpeelliselta antaa määritelmä käsitteelle määräysvaltaa käyttävä yritys, joka liittyy ainoastaan tähän direktiiviin eikä vaikuta tulevaisuudessa laadittavissa teksteissä mahdollisesti annettavaan yritysyhmiä tai määräysvallan käsitteen määritelmään,

näiden yritysten ja yritysyhmiä työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyjen on koskettava kaikkia liikkeitä tai tapauksen mukaan kaikkia ryhmän jäsenyrityksiä, jotka sijaitsevat jäsenvaltioissa, riippumatta siitä, sijaitseeko yrityksen keskushallinto tai, kun on kyse ryhmästä, määräysvaltaa käyttävä yritys jäsenvaltioiden alueella,

osapuolten sopimusvapauden mukaisesti työntekijöiden edustajien ja yrityksen johdon tai määräävää vaikutusvaltaa käyttävän yrityksen johdon tehtävänä on määrittää yhteisellä sopimuksella eurooppalaisen yritysneuvoston luonne, kokoonpano, tehtävät, työtavat, menettelytavat ja taloudelliset voimavarat tai muut tiedottamis- ja kuulemismenettelyt siten, että ne on mukautettu omaan erityistilanteeseen,

toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltioiden tehtävänä on määrittää, ketkä edustavat työntekijöitä, ja erityisesti säätää aiheellisiksi katsomissaan tapauksissa eri työntekijäryhmiä tasapuolisesta edustuksesta,

olisi kuitenkin säädettävä toissijaisista vaatimuksista, joita sovelletaan osapuolten niin päättäessä, kun keskushallinto kieltäytyy aloittamasta neuvotteluja tai kun neuvotteluissa ei päästä sopimukseen,

lisäksi työntekijöiden edustajat voivat päättää olla pyytämättä eurooppalaisen yritysneuvoston perustamista tai

kyseiset osapuolet voivat sopia muista menettelyistä työntekijöille tiedottamiseksi ja heidän kuulemisekseen ylikansallisesti,

eurooppalaiselle yritysneuvostolle, joka on perustettu, kun osapuolten välillä ei ole päästy sopimukseen, jotta tämä direktiivin tavoite voitaisiin panna täytäntöön, on tiedotettava ja sitä on kuultava yrityksen tai yritysyhmiä toiminnasta siten, että se voi arvioida toiminnan mahdolliset vaikutukset työntekijöiden etuihin ainakin kahdessa eri jäsenvaltiossa, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta sopia asiasta toisin; tätä varten yritys tai määräävää vaikutusvaltaa käyttävä yritys on veloitettava toimittamaan työntekijöiden nimetyille edustajille yleisiä tietoja työntekijöiden eduista ja yksityiskohtaisempia tietoja sellaisista yrityksen tai yritysyhmiä toiminnan näkökohdista, jotka vaikuttavat työntekijöiden etuihin; eurooppalaisen yritysneuvoston on voitava antaa lausunto kokouksen päätyttyä,

tietyistä päätöksistä, jotka vaikuttavat huomattavasti työntekijöiden etuihin, on tiedotettava ja niissä on kuultava työntekijöiden nimettyjä edustajia mahdollisimman pian,

olisi säädettävä, että työntekijöiden edustajat tämän direktiivin mukaisesti toimiessaan saavat tehtäviään suorittaessaan saman suojan ja samanlaiset takuut kuin työntekijöiden edustajille on heidän työpaikkamaansa lainsäädännössä ja/tai käytännössä mahdollistettu; heitä ei saa syrjiä heidän toimintansa lainmukaisen suorittamisen vuoksi ja heidän on saatava riittävä suoja erottamista ja muita seuraamuksia vastaan,

kun on kyse yrityksestä tai määräävää vaikutusvaltaa käyttävästä yrityksestä, jonka keskushallintosiirtose jäsenvaltioiden alueen ulkopuolella, tarvittaessa erikseen nimettävän yrityksen edustajan jäsenvaltiossa tai, jollei edustajaa ole, jäsenvaltiossa eniten työntekijöitä työllistävän liikkeen tai määräysvaltaa käyttävän yrityksen, on pantava tämän direktiivin säännökset työntekijöille tiedottamisesta ja heidän kuulemisestaan täytäntöön,

sallittava erityisjärjestely sellaisille yhteisön laajuisille yrityksille ja yritysyhmiä, joissa on tämän direktiivin täytäntöönpanopäivänä voimassa kaikkiin työntekijöihin sovellettava sopimus, jossa määrätään työntekijöille tiedottamisesta ja heidän kuulemisestaan ylikansallisesti, ja

jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jos tässä direktiivissä säädettyjä velvoitteita ei noudateta,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tavoite

1. Tämän direktiivin tavoitteena on parantaa yhteisön laajusten yritysten ja yritysryhmien työntekijöiden oikeutta saada tietoa ja oikeutta tulla kuulluksi.

2. Tätä tarkoitusta varten perustetaan eurooppalainen yritysneuvosto tai otetaan käyttöön työntekijöiden tiedottamisja kuulemismenettely kussakin yhteisön laajuisessa yrityksessä ja yritysryhmässä sitä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna menettelyn mukaisesti pyydettyä, jotta kyseisille työntekijöille voidaan tiedottaa ja heitä voidaan kuulla tässä direktiivissä säädettyjen edellytysten, direktiivissä säädettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti ja siinä säädettyjen vaikutuksien.

3. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, kun 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yhteisön laajuisen yritysryhmä sisältää yhden tai useampia yrityksiä tai yritysryhmiä, jotka ovat 2 artiklan 1 kohdan a tai c alakohdassa tarkoitettuja yhteisön laajuisia yrityksiä tai yritysryhmiä, ryhmän tasolle perustetaan eurooppalainen yritysneuvosto, jollei 6 artiklassa tarkoitettujen sopimusten määräyksistä muuta johdu.

4. Jollei 6 artiklassa tarkoitetuissa sopimuksissa määrätä laajemmasta soveltamisalasta, koskevat 1 kohdassa tarkoitettua tavoitteen saavuttamiseksi perustettua eurooppalaisen yritysneuvoston valtuudet ja toimivalta sekä käytönototettu työntekijöiden kuulemis- ja tiedottamismenettelyn ala, kun on kyse yhteisön laajuisesta yrityksestä, kaikkia jäsenvaltioissa sijaitsevia liikkeitä ja, kun on kyse yhteisön laajuisesta yritysryhmästä, kaikkia ryhmän jäsenvaltioissa sijaitsevia jäsenyrityksiä.

5. Jäsenvaltiot voivat säätää, että tätä direktiiviä ei sovelleta kauppalaivaston miehistöön.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) ”yhteisön laajuisella yrityksellä” yritystä, jolla on vähintään 1 000 työntekijää jäsenvaltioissa ja vähintään kahdessa eri jäsenvaltiossa kussakin vähintään 150 työntekijää;

b) ”yritysryhmällä” ryhmää, joka käsittää määräysvaltaa käyttävän yrityksen sekä määräysvallassa olevat yritykset;

c) ”yhteisön laajuisella yritysryhmällä” yritysryhmää, joka täyttää seuraavat edellytykset:

— sillä on vähintään 1 000 työntekijää jäsenvaltioissa,

— se käsittää vähintään kaksi ryhmän jäsenyritystä eri jäsenvaltioissa

ja

— vähintään yksi ryhmän jäsenyritys työllistää vähintään 150 työntekijää jäsenvaltiossa ja vähintään toinen ryhmän jäsenyrityksistä työllistää vähintään 150 työntekijää toisessa jäsenvaltiossa;

d) ”työntekijöiden edustajilla” kansallisessa lainsäädännössä ja/tai käytännössä tarkoitettuja työntekijöiden edustajia;

e) ”keskushallinnolla” yhteisön laajuisen yrityksen tai, kun on kyse yhteisön laajuisesta yritysryhmästä, määräysvaltaa käyttävän yrityksen ylintä johtoa;

f) ”kuulemisella” näkemystenvaihtoa ja vuoropuhelua työntekijöiden edustajien ja keskushallinnon tai muun asianmukaisen yritysjohtoon tason välillä;

g) ”eurooppalaisella yritysneuvostolla” toimikuntaa, joka on perustettu 1 artiklan 2 kohdan tai liitteessä esitettyjen määräysten mukaisesti työntekijöille tiedottamisen ja heidän kuulemisensa panemiseksi täytäntöön;

h) ”erityisellä neuvotteluryhmällä” ryhmää, joka on perustettu 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti neuvottelemaan keskushallinnon kanssa eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönotosta 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Tässä direktiivissä tarkoitettua työntekijöiden lukumääräraja vahvistetaan kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaisesti laskemalla niiden työntekijöiden, osapäivätyöntekijät mukaan lukien, keskimääräinen lukumäärä, jotka ovat olleet työssä viimeisen kahden vuoden aikana.

3 artikla

”Määräysvaltaa käyttävän yrityksen” määritelmä

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan ”määräysvaltaa käyttävällä yrityksellä” yritystä, jolla on määräävä vaikutusvalta toiseen yritykseen eli ”määräysvallassa olevaan yritykseen” nähden, esimerkiksi omistuksen, rahoituksen osallistumisen tai yrityksen sääntöjen perusteella.

2. Yrityksellä katsotaan olevan määräävä vaikutusvalta toisessa yrityksessä, jollei toisin todisteta, kun se suoraan tai välillisesti:

a) omistaa enemmistön kyseisen yrityksen merkitystä pääomasta

tai

b) hallitsee yritysten osakkeisiin perustuvan äänioikeuden enemmistön

tai

c) voi nimittää enemmän kuin puolet yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä.

3. Edellä 2 kohdan soveltamiseksi määräysvaltaa käyttävän yrityksen äänestys- ja nimitysoikeudet sisältävät kaikki määräysvallassa olevan yrityksen kyseiset oikeudet sekä omissa nimissään, mutta määräysvaltaa käyttävän yrityksen tai määräysvallassa olevan yrityksen puolesta toimivan henkilön tai elimen kyseiset oikeudet.

4. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, yritys ei ole "määräysvaltaa käyttävä yritys" sellaiseen muuhun yritykseen nähden, jossa sillä on osuus, kun on kyse yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89⁽¹⁾ 3 artiklan 5 kohdan a tai c alakohdassa tarkoitettusta yhtiöstä.

5. Määräävää vaikutusvaltaa ei katsota osoitetuksi pelkästään sen perusteella, että valtuutettu henkilö suorittaa selvitystilaa, konkurssia, maksukyvyttömyyttä, maksujen lakkauttamista, akordia tai vastaavaa menettelyä koskevia tehtäviään jäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

6. "Määräysvaltaa käyttävää yritystä" määriteltäessä on sovellettava kyseiseen yritykseen sovellettavaa jäsenvaltion lainsäädäntöä

Jos yritykseen ei sovelleta jäsenvaltion lainsäädäntöä, on sovellettava sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueella yrityksen edustaja sijaitsee tai, jollei edustajaa ole, sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueella sijaitsee sen ryhmään kuuluvan, eniten työntekijöitä työllistävän yrityksen keskushallinto.

7. Jos, 2 kohtaa sovellettaessa, lait ovat ristiriidassa keskenään ja kaksi tai sitä useampi yritys täyttää tässä yhden tai useamman 2 kohdassa vahvistetun perusteen, sen yrityksen, joka täyttää 2 kohdan c alakohdassa vahvistetun perusteen, katsotaan olevan määräysvaltaa käyttävä yritys, sanotun kuitenkin rajoittamatta sen näytämistä, että jollakin muulla yrityksellä voi olla määräävä vaikutusvalta.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 395, 30.12.1989, s. 1

II JAKSO

EUROOPPALAISEN YRITYSNEUVOSTON PERUSTAMINEN TAI TYÖNTEKIJÖIDEN TIEDOTTAMISJA KUULEMISMENETTELYN KÄYTTÖÖNOTTO

4 artikla

Vastuu eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönotosta

1. Keskushallinto vastaa 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua eurooppalaisen yritysneuvoston perustamiseen tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottoon tarvittavien edellytysten ja keinojen luomisesta yhteisön laajuisessa yrityksessä tai yhteisön laajuisessa yritysryhmässä.

2. Kun keskushallinto ei sijaitse jäsenvaltiossa, tarvittaessa erikseen nimettävä keskushallinnon edustaja jäsenvaltiossa ottaa 1 kohdassa tarkoitettua vastuun.

Jos tällaista edustajaa ei ole, 1 kohdassa tarkoitettu vastuu kuuluu sen liikkeen tai ryhmän yrityksen johdolle, joka työllistää suurimman määrän työntekijöitä jäsenvaltiossa.

3. Tässä direktiivissä edustaja tai edustajat taikka, jollei edustajaa ole, 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu johto katsotaan keskushallinnoksi.

5 artikla

Erityinen neuvotteluryhmä

1. Edellä 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tavoitteen saavuttamiseksi keskushallinto aloittaa neuvottelut eurooppalaisen yritysneuvoston perustamiseksi tai tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöön ottamiseksi omasta aloitteestaan tai vähintään kahden, kahdessa eri jäsenvaltiossa sijaitsevan yrityksen tai liikkeen vähintään sadan työntekijän tai heidän edustajiensa kirjallisesta pyynnöstä.

2. Tätä varten perustetaan erityinen neuvotteluryhmä seuraavien suuntaviivojen mukaisesti:

a) jäsenvaltioiden on määritettävä alueeltaan valittavien tai nimettävien erityisen neuvotteluryhmän jäsenten valitsemis- tai nimeämistapa.

Jäsenvaltioiden on säädettävä, että sellaisten yritysten ja/tai liikkeiden työntekijöillä, joissa työntekijöillä ei ole edustajaa heistä riippumattomista syistä, on oikeus itse valita tai nimetä jäseniä erityiseen neuvotteluryhmään.

Mitä toisessa alakohdassa säädetään, ei rajoita kansallista lainsäädäntöä ja/tai käytäntöä, joka koskee määräämistä työntekijöitä edustavaa elintä muodostettaessa;

- b) erityinen neuvotteluryhmä muodostuu vähintään kolmesta ja enintään seitsemästätoista jäsenestä;
- c) valinnan tai nimeämisen yhteydessä olisi varmistettava:

— ensiksi yhden jäsenen edustus sellaiselle jäsenvaltiolle, jossa yhteisön laajuisella yrityksellä on yksi tai useampia liikkeitä taikka jossa yhteisön laajuisella yritysryhmällä on määräysvaltaa käyttävä yritys tai yksi tai useampia määräysvallassa olevia yrityksiä,

— sen jälkeen ylimääräisten jäsenten edustus suhteutettuna liikelaitoksessa, määräysvaltaa käyttävässä yrityksessä tai määräysvallassa olevissa yrityksissä työskentelevien työntekijöiden lukumäärään, sellaisena kuin se on säädettyä sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jonka alueella keskushallinto sijaitsee;

- d) keskushallinnolle ja paikallisjohdolle ilmoitetaan erityisen neuvotteluryhmän kokoonpanosta.

3. Erityisen neuvotteluryhmän tehtävänä on vahvistaa kirjallisella sopimuksella keskushallinnon kanssa eurooppalais(ten) yritysneuvoston (-neuvostojen) toimiala, kokoonpano, tehtävät, toimikausi tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn täytäntöönpanon yksityiskohtaiset säännöt.

4. Jotta päästäisiin sopimukseen 6 artiklan mukaisesti, keskushallinto kutsuu koolle kokouksen erityisen neuvotteluryhmän kanssa. Keskushallinto ilmoittaa asiasta paikallisille johtoelimille.

Erityistä neuvotteluryhmää voivat neuvotteluissa avustaa sen valitsemat asiantuntijat.

5. Erityinen neuvotteluryhmä voi vähintään kahden kolmasosan enemmistöllä päättää olla aloittamatta neuvotteluja 4 kohdan mukaisesti tai lopettaa jo aloitetut neuvottelut.

Tällainen päätös pysäyttää menettelyn 6 artiklassa tarkoitettuun sopimukseen pääsemiseksi. Kun tällainen päätös on tehty, liitteen määräyksiä ei sovelleta.

Uusi pyyntö erityisen neuvotteluryhmän koolle kutumiseksi voidaan esittää enintään kahden vuoden kuluttua

kyseisen päätöksen jälkeen, paitsi jos osapuolet vahvistavat lyhyemmän määräajan.

6. Keskushallinto huolehtii 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen neuvottelujen kustannuksista siten, että erityisellä neuvotteluryhmällä on mahdollisuus hoitaa tehtävänsä tarkoituksenmukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat tämän periaatteen mukaisesti vahvistaa säännöt erityisen neuvotteluryhmän toiminnan rahoituksesta. Ne voivat erityisesti rajoittaa rahoituksen koskemaan ainoastaan yhtä asiantuntijaa.

6 artikla

Sopimuksen sisältö

1. Keskushallinnon ja erityisen neuvotteluryhmän on neuvoteltava yhteistyön hengessä, jotta päästäisiin sopimukseen 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen työntekijöille tiedottamisen ja heidän kuulemisensa täytäntöönpanojärjestelyistä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa keskushallinnon ja erityisen neuvotteluryhmän välisessä sopimuksessa vahvistetaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta osapuolten sopimusvapautta:

- a) yhteisön laajuisen yritysryhmän jäsenyritykset tai yhteisön laajuiset liikelaitokset ja yritykset, joita sopimus koskee;
- b) eurooppalaisen yritysneuvoston kokoonpano, jäsenten lukumäärä, paikkojen jakautuminen ja toimikauden pituus;
- c) eurooppalaisen yritysneuvoston tehtävät sekä tiedottamis- ja kuulemismenettely;
- d) eurooppalaisen yritysneuvoston kokoontumispaikka, -tiheys ja kokousten kesto;
- e) eurooppalaiselle yritysneuvostolle myönnettävät taloudelliset ja aineelliset voimavarat;
- f) sopimuksen kesto ja sen uudelleen neuvottelua koskeva menettely.

3. Keskushallinto ja erityinen neuvotteluryhmä voivat kirjallisesti päättää ottaa käyttöön yhden tai useampia tiedottamis- ja kuulemismenettelyjä eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisen sijasta.

Sopimuksessa on määrättävä ne yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaan työntekijöiden edustajilla on oikeus kokoontua keskustelemaan saamistaan tiedoista.

Nämä tiedot koskevat erityisesti ylikansallisia kysymyksiä, joilla on työntekijöiden etuihin huomattava vaikutus.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja sopimuksia eivät koske liitteessä esitetyt toissijaiset määräykset, ellei sopimuksissa toisin määrätä.

5. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen sopimusten tekemiseksi erityinen neuvotteluryhmä tekee päätöksen jäsentensä enemmistöllä.

7 artikla

Toissijaiset määräykset

1. Direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädännön toissijaisia määräyksiä, jossa keskushallinto sijaitsee:

— kun keskushallinto ja erityinen neuvotteluryhmä niin päättävät

tai

— kun keskushallinto kieltäytyy aloittamasta neuvotteluja kuuden kuukauden kuluessa 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua pyynnöstä

tai

— kun ne eivät voi kolmen vuoden kuluttua tästä pyynnöstä tehdä sopimusta siten kuin siitä 6 artiklassa säädetään, ja jos erityinen neuvotteluryhmä ei ole tehnyt 5 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua päätöstä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen toissijaisten määräysten, sellaisina kuin ne ovat annettuina jäsenvaltion lainsäädännössä, on täytettävä liitteessä olevat määräykset.

III JAKSO

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

8 artikla

Luottamukselliset tiedot

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että erityisen neuvotteluryhmän ja eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenet sekä heitä mahdollisesti avustavat asiantuntijat eivät saa ilmaista heille nimenomaisesti luottamuksellisina annettuja tietoja kolmannelle osapuolelle.

Sama koskee työntekijöiden edustajia tiedottamis- ja kuulemismenettelyn yhteydessä.

Tämä velvoite on voimassa paikasta riippumatta myös toimikauden jälkeen.

2. Kunkin jäsenvaltion on säädettävä, että erityistapauksissa ja kansallisessa lainsäädännössä vahvistetuilla edellytyksillä ja rajoituksilla sen alueelle sijoittuneen keskushallinnon ei edellytetä ilmoittavan tietoja, jotka ovat luonteeltaan sellaisia, että ne objektiivisten perusteiden mu-

kaan tuottaisivat merkittävää haittaa tai vahinkoa yrityksen toimivuudelle.

Kyseinen jäsenvaltio voi alistaa tämän poikkeuksen ennalta saatavan hallinnollisen tai oikeudellisen luvan varaisiksi.

3. Sillä edellytyksellä, että tällaisia säännöksiä on jo tämän direktiivin antopäivänä kansallisessa lainsäädännössä, jäsenvaltio voi määrätä erityisesti sellaisista alueelle sijoittautuneista keskushallinnoista, joiden tiedottaminen ja mielipiteiden ilmaisu ovat suoraan ja suurimaksi osaksi tietyn maailmankatsomuksen mukaista.

9 artikla

Eurooppalaisen yritysneuvoston ja tiedottamis- ja kuulemismenettelyn toiminta

Keskushallinto ja eurooppalainen yritysneuvosto toimivat yhteistyön hengessä ottaen asianmukaisesti huomioon vastavuoroiset oikeudet ja velvoitteet.

Sama koskee keskushallinnon ja työntekijöiden edustajien välistä yhteistyötä osana työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyä.

10 artikla

Työntekijöiden edustajien suoja

Erityisen neuvotteluryhmän jäsenet, eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenet ja työntekijöiden edustajat saavat 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun menettelyn yhteydessä tehtäviään suorittaessaan saman suojan ja samanlaiset ta-kuut kuin työntekijöiden edustajille on annettu työpaikkamaan kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaan.

Tämä koskee erityisesti osallistumista erityisen neuvotteluryhmän tai eurooppalaisen yritysneuvoston kokouksiin taikka muihin 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mukaisesti järjestettyihin kokouksiin sekä palkan maksua yhteisön laajuisen yrityksen tai yritysryhmän henkilöstöön kuuluville ajalta, jonka he ovat tehtäviään suorittaessaan poissa työstä.

11 artikla

Tämän direktiivin noudattaminen

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen alueella sijaitseva, yhteisön laajuisen yrityksen liikkeiden johto ja yhteisön laajuisen yritysryhmän jäsenyritysten johto sekä niiden työntekijöiden edustajat tai tapauksen mukaan niiden työntekijät noudattavat tässä direktiivissä säädettyjä velvoitteita riippumatta siitä, sijaitseeko keskushallinto sen alueella.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yritykset asettavat 2 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetut työntekijöiden lukumäärää koskevat tiedot saataville niiden osapuolten pyynnöstä, joita tämän direktiivin soveltaminen koskee.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet, jos tätä direktiiviä ei noudateta; niiden on erityisesti huolehdittava siitä, että on olemassa hallinnollisia tai oikeudellisia menettelyjä, joilla mahdollistetaan tästä direktiivistä aiheutuvien velvoitteiden täyttäminen.

4. Jäsenvaltioiden on 8 artiklaa soveltaessaan säädettävä hallinnollisista tai oikeudellisista muutoksenhakumenettelyistä, jotka ovat työntekijöiden käytettävissä keskushallinnon edellyttäessä tietojen pitämistä luottamuksellisina tai jättäessä mainitun artiklan mukaiset tiedot antamatta.

Näihin menettelyihin voi kuulua kyseisen tiedon luottamuksellisena pitämiseen tarkoitettuja menettelyjä.

12 artikla

Tämän direktiivin ja muiden säännösten välinen suhde

1. Tätä direktiiviä sovelletaan kuitenkin rajoittamatta työntekijöiden joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 17 päivänä helmikuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/129/ETY⁽¹⁾ ja työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/187/ETY⁽²⁾ mukaisesti toteutettujen toimenpiteiden soveltamista.

2. Tämä direktiivi ei vaikuta kansallisen lainsäädännön mukaan voimassa oleviin työntekijöiden oikeuksiin saada tietoa ja tulla kuulluksi.

13 artikla

Voimassa olevat sopimukset

1. Tästä direktiivistä aiheutuvat velvoitteet eivät koske niitä yhteisön laajuisia yrityksiä ja yritysryhmiä, joissa on voimassa joko 14 artiklan 1 kohdassa säädettynä tai tätä aiemmin säädettynä päivänä kyseisessä jäsenvaltiossa täytäntöönpantu, koko henkilöstöä koskeva sopimus, jossa määrätään työntekijöille tiedottamisesta ja heidän kuulemisestaan ylikansallisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan säännösten soveltamista.

2. Kun 1 kohdassa tarkoitetut sopimukset päättyvät, sopimusosapuolet voivat yhteisesti päättää jatkaa niitä.

Jos näin ei tapahdu, sovelletaan tämän direktiivin säännöksiä.

14 artikla

Loppusäännökset

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 22 päivänä syyskuuta 1996 tai varmistettava viimeistään kyseisenä päivänä, että työmarkkinaosapuolet ottavat sopimuksin käyttöön tarvittavat määräykset, ja jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet voidakseen aina taata tämän direktiivin edellyttämien tavoitteiden toteutumisen. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä viittaus tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on päätettävä, miten viittaukset tehdään.

15 artikla

Komission suorittama uudelleentarkastelu

Komissio tarkastelee viimeistään 22 päivänä syyskuuta 1999 jäsenvaltioiden ja Euroopan tasolla toimivien työmarkkinaosapuolten kanssa uudelleen tämän direktiivin soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä ja erityisesti sitä, ovatko työntekijöiden lukumääräraajat tarkoituksenmukaisia, ja ehdottaa neuvostolle tarpeen mukaan tarvittavia muutoksia.

16 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 22 päivänä syyskuuta 1994.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

N. BLÜM

⁽¹⁾ EYVL N:o L 48, 22.2.1975, s. 29. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 92/56/ETY (EYVL N:o L 245, 26.8.1992, s. 3).

⁽²⁾ EYVL N:o L 61, 5.3.1977, s. 26

LIITE

Direktiivin 7 artiklassa tarkoitetut

TOISSIJAISET MÄÄRÄYKSET

1. Direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi sekä direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa säädetyissä tapauksissa perustetaan eurooppalainen yritysneuvosto, jonka toimivaltaa ja muodostusta koskevat seuraavat säännöt:

- a) eurooppalaisen yritysneuvoston toimivalta rajoittuu sellaisten asioiden tiedottamiseen ja niistä kuulemiseen, jotka koskevat koko yhteisön laajuisia yritystä tai yritysryhmää taikka vähintään kahta eri jäsenvaltioissa sijaitsevaa ryhmän liikettä tai yritystä.

Kun on kyse 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista yrityksistä tai yritysryhmistä, eurooppalaisen yritysneuvoston toimivalta rajoittuu asioihin, jotka koskevat kaikkia jäsenvaltioissa sijaitsevia liikkeitä tai kaikkia ryhmän yrityksiä, tai jotka koskevat vähintään kahta eri jäsenvaltiossa sijaitsevan ryhmän liikettä tai yritystä;

- b) eurooppalainen yritysneuvosto muodostuu yhteisön laajuisen yrityksen tai yritysryhmän työntekijöistä, jotka työntekijöiden edustajat tai, jollei edustajia ole, työntekijät ovat valinneet tai nimenneet työntekijöiden keskuudesta.

Eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenet valitaan tai nimetään kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaisesti;

- c) eurooppalaisessa yritysneuvostossa on vähintään kolme ja enintään kolmekymmentä jäsentä.

Jos koko sitä edellyttää, se valitsee keskuudestaan rajoitetun komitean, jossa on enintään kolme jäsentä.

Komitea vahvistaa työjärjestyksensä;

- d) eurooppalaisen yritysneuvoston jäseniä valittaessa tai nimettäessä olisi varmistettava

— ensiksi yhden jäsenen edustus sellaiselle jäsenvaltiolle, jossa yhteisön laajuisella yrityksellä on yksi tai useampia liikelaitoksia tai jossa yhteisön laajuisella yritysryhmällä on määräävää vaikutusvaltaa käyttävä yritys taikka yksi tai useampia vaikutusvallassa olevia yrityksiä,

— sen jälkeen ylimääräisten jäsenten edustus suhteessa liikkeessä määräävää vaikutusvaltaa käyttävän yrityksen tai vaikutusvallassa olevien yritysten työntekijöiden lukumäärään, sellaisena kuin se on säädetty sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jonka alueella keskushallinto sijaitsee;

- e) keskushallinnolle ja muulle asianmukaiselle yritysjohton tasolle ilmoitetaan eurooppalaisen yritysneuvoston muodostuksesta;

- f) eurooppalainen yritysneuvosto tarkastelee neljä vuotta perustamisensa jälkeen, olisiko aloitettava neuvottelut, jotta päästäisiin direktiivin 6 artiklassa tarkoitettuun sopimukseen tai voitaisiin jatkaa tämän liitteen mukaisesti annettujen toissijaisten määräysten soveltamista.

Direktiivin 6 ja 7 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin, jos päätetään neuvotella sopimus direktiivin 6 artiklan mukaisesti, jolloin ilmaisu "erityinen neuvotteluryhmä" korvataan ilmaisulla "eurooppalainen yritysneuvosto".

2. Eurooppalaisella yritysneuvostolla on oikeus kokoontua keskushallinnon kanssa kerran vuodessa voidakseen saada tietoa ja tulla kuulluksi keskushallinnon laatiman kertomuksen perusteella yhteisön laajuisen yrityksen tai yritysryhmän toiminnan kehityksestä ja sen näkymistä. Paikallisille johtoelimille ilmoitetaan asiasta.

Kokous koskee erityisesti yrityksen tai yritysryhmän rakennetta, taloudellista tilannetta ja rahoitus-tilannetta, toimintojen mahdollista kehittymistä, tuotantoa ja myyntiä, työvoimatilannetta ja sen mahdollista kehitystä, investointeja, huomattavia organisaatiomuutoksia, uusien työmenetelmien tai tuotantomenetelmien käyttöönottoa, tuotannon siirtoja, fuusioita, yritysten, laitosten taikka niiden merkittävien osien supistuksia tai sulkemista ja työntekijöiden joukkovähentämistä.

3. Kun on kyse poikkeuksellisista olosuhteista, jotka vaikuttavat huomattavasti työntekijöiden etuihin erityisesti yritysten tai liikkeiden uudelleen sijoittamisen, sulkemisen taikka työntekijöiden joukkovähentämisen osalta, rajoitetulla komitealla tai, jollei kyseistä komiteaa ole, eurooppalaisella yritysneuvostolla on oikeus saada tietää asiasta. Sillä on oikeus kokoontua omasta pyynnöstään keskushallinnon tai muun yhteisön laajuisen yrityksen tai yritysryhmän tarkoituksenmukaisemman yritysjohton tason kanssa, jonka toimivallassa on tehdä päätöksiä, saadakseen tietoa ja tullakseen kuulluksi työntekijöiden etuihin huomattavasti vaikuttavissa toimenpiteissä.

Rajoitetun komitean kanssa järjestettyyn kokoukseen voivat osallistua myös ne eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenet, jotka sellaiset liikkeet ja/tai yritykset, joita kyseiset toimenpiteet suoraan koskevat, ovat valinneet tai nimenneet,

Tiedottamista ja kuulemista koskeva kokous järjestetään mahdollisimman pian yhteisön laajuisen yrityksen tai yritysryhmän ylimmän johdon tai muun tarkoituksenmukaisen yritysjohtamisen tason laatiman kertomuksen perusteella, josta voidaan antaa lausunto kokouksen lopussa tai kohtuullisen määräajan kuluessa.

Tämä kokous ei vaikuta keskushallinnon erityisiin oikeuksiin.

4. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa tiedottamista ja kuulemista koskevien kokousten puheenjohtajuutta koskevat säännöt.

Ennen kokoustaan keskushallinnon kanssa Eurooppalainen yritysneuvosto tai rajoitettu komitea, jota on tarvittaessa laajennettu 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, voi kokoontua ilman että kyseinen johto on läsnä.

5. Eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenet ilmoittavat yhteisön laajuisen yritysryhmän liikkeiden tai yritysten työntekijöiden edustajille tai, jollei edustajia ole, työntekijöille itselleen tämän liitteen määräysten mukaisesti täytäntöönpannun tiedottamis- ja kuulemismenettelyn sisällöstä ja tuloksista, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 8 artiklan soveltamista.
6. Eurooppalaista yritysneuvostoa tai rajoitettua komiteaa voivat avustaa sen valitsevat asiantuntijat siinä määrin kuin se on tarpeen komitean tehtävien suorittamiseksi.
7. Keskushallinto huolehtii eurooppalaisen yritysneuvoston toiminnasta aiheutuvista kustannuksista.

Kyseinen keskushallinto osoittaa eurooppalaisen yritysneuvoston jäsenille taloudelliset ja aineelliset voimavarat, jotka ovat tarpeen heidän tehtävänsä asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Keskushallinto vastaa erityisesti, jollei toisin sovita, kokousten järjestely- ja tulkkaus- ja matkakustannuksista sekä eurooppalaisen yritysneuvoston ja rajoitetun komitean jäsenten majoitus- ja matkakustannuksista.

Jäsenvaltiot voivat näiden periaatteiden mukaisesti vahvistaa säännöt eurooppalaisen yritysneuvoston toiminnan rahoituksesta. Ne voivat erityisesti rajoittaa rahoituksen koskemaan ainoastaan yhtä asiantuntijaa.